

Fylkesmannen i Aust-Agder

Miljøvernnavdelingen

Hjemmeside: <http://fylkesmannen.no/AA> E-post: posttak@fmaa.no

Vår dato: 26.10.2009

Vår referanse: 2009/3989/INO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ildikó Nordensvan, 37017551

Arkiv nr.26.10.2009

Deres referanse

Inspeksjonsrapport

Inspeksjonsrapport nummer: 2009.020.I.MVAAA

Informasjon om kontrollert avfallsprodusent:

Navn og besøksadresse: Knudremyr avfallsdeponi Knudremyr 4790 Lillesand	Virksomhetens org.nr.: 870934432
Navn og adresse virksomhet (deponieier/deponiansvarlig): Lillesand og Birkenes Interkommunale Renovasjonsselskap LIBIR IKS Postboks 82 4791 Lillesand	Virksomhetens telefon: 37 26 96 50
Kommune/kommunenr.: Lillesand/0926	Virksomhetens e-post: post@libir.no

Til stede under kontrollen

Fra virksomheten: Johan Jørgen Fosslie og Nils Magne Ottersland	Fra Fylkesmannen: Eva Boman og Ildikó Nordensvan
Kontrollomfang: avfallsforskrift kap. 9 og 11, internkontrollforskriften	Inspeksjonsdato: 18.09.2009

Rapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Følgende hovedtema ble kontrollert: Rutiner for basiskarakterisering og eventuell verifikasjon

Resultater fra kontrollen

- Ingen avvik
 Kontrollen avdekket 9 avvik i forhold til regelverket
 Det er gitt 0 anmerkninger

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom Fylkesmannen ikke får tilbakemelding om faktiske feil i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Oppfølging etter kontrollen

- Ingen tilbakemelding
 Fylkesmannen pålegger virksomheten å gi en skriftlig tilbakemelding for å bekrefte at forholdene er brakt i orden og redegjøre for de gjennomførte tiltakene i forhold til avvik. Fylkesmannen ber også virksomheten redegjøre for sine vurderinger og eventuelle utbedringer knyttet til anmerkningene.

Frist for skriftlig tilbakemelding er: **20.01.2010**. Pålegg om skriftlig tilbakemelding er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 49. *Vedtaket kan påklages innen tre dager etter at pålegget er mottatt, jf. forvaltningsloven § 14. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen.* Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt den pålagte skriftlige tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73.

For informasjon om et eventuelt vedtak om tvangsmulkt og definisjon av avvik og anmerkning se side 2.

Sted: Arendal

Dato: 26.10.2009

Fylkesmannen i Aust-Agder

(etter fullmakt) Ildikó Nordensvan

Definisjoner og informasjon

Kontrollaksjon Deponi 2009-2010 skal bidra til å redusere ulovlig deponering av avfall på deponier ved å bidra til at:

- den driftsansvarlige ved deponiet gjennomfører en tilfredsstillende mottakskontroll
- avfallsprodusentens basiskarakterisering og verifikasjon av avfall er korrekt og tilstrekkelig

Informasjon om regelverk og hjelpemidler finner du på www.sft.no og www.regelhjelp.no

Basiskarakterisering og mottakskontroll

Den som har gitt opphav til avfallet (avfallsprodusent) har ansvaret for at dette basiskarakteriseres. Alt avfall skal basiskarakteriseres. Formålet med basiskarakteriseringen, verifikasjonen og mottakskontrollen er å bidra til at følgende er kjent før deponering: sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt. Nærmere krav fremgår av avfallsforskriften § 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.

Den driftsansvarlig ved deponiet avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av dokumentasjonen fra avfallsprodusenten og informasjon som den driftsansvarlige selv innhenter gjennom mottakskontroll av avfallet. Mottakskontrollen består i visuell besiktigelse av hvert lass samt stikkprøver av enkelte leveranser. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Regelverk

- Lov om 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd/andre ledd og § 29
- Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Kapittel 9. Deponering av avfall
 - Kapittel 11. Farlig avfall
- Forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5

Avvik: overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i tillatelse).

Anmerkning: et forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Kontrollgebyr: Se kapittel 39 i forurensningsforskriften: *Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven*. Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. forurensningsforskriften § 39-3.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt en rettidig tilbakemelding fra virksomheten, som godtgjør at avvikene er rettet, vil Fylkesmannen vurdere å ta i bruk tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73. Tvangsmulkt kan fastsettes som en løpende mulkt (som løper inntil virksomheten har godtgjort at avvikene er rettet) eller som en engangsmulkt (som påløper dersom virksomheten ikke har gitt en tilbakemelding innen en nærmere angitt frist som godtgjør at avvikene er rettet). Før et ev. vedtak om tvangsmulkt fattes, vil virksomheten bli forhåndsvarslet og gitt anledning til å uttale seg, jf. forvaltningsloven § 16.

Farlig avfall

Det er ca. 60 000 tonn farlig avfall med ukjent skjebne i dag. Noe av dette havner sannsynligvis på deponier, bl.a. oljeholdig avfall, impregnert tre og PCB-holdig avfall. Resultater fra analyser tatt av sigevann fra deponier viser at det lekker miljøgifter som kommer fra farlig avfall.

Ved oppussing eller riving av bygg/anlegg må man forsikre seg om at avfall blir tatt forsvarlig hånd om se også avfallsforskriften kap. 15 om byggavfall, særlig § 15-5 om miljøkartlegging av farlig avfall.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

- Avvik: 1: Avfallsprodusenten har ikke sørget for at det er gjennomført en tilfredsstillende basiskarakterisering av avfallet som leveres til deponi**

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Basiskarakterisering av avfallet er ikke foretatt (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1)
- b) Basiskarakterisering av avfallet er mangelfull (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.1)
- c) Opplysninger om avfallsets sammensetning og utlekkingspotensial er ikke underbygget ved testing (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.2)

Kommentarer:

1b) Sorteringsanlegget ved Knudremyr avfallsplass betegnes avfallsprodusent og har dermed plikt til å gjennomføre basiskarakterisering av avfallet som skal deponeres. Bedriften anser at restavfallet fra sorteringsanlegget produseres jevnlig, og at basiskarakteriseringen av den slags avfall er tilstrekkelig å utføre en gang per år.

Restavfallet fra sorteringsanlegget normalt har en stor variasjon og skal dermed ikke anees å være jevnlig produsert avfall. Slike anlegg tar imot avfall fra mange forskjellige aktører og avfallsets sammensetning og egenskaper kan varierer mye. Hvert lass av restavfall skal basiskarakteriseres. Et alternativ til basiskarakterisering av hvert lass, er basiskarakterisering en gang, men fulgt opp med hyppige verifikasjoner. Dvs. sorteringsanlegget må dokumentere at variasjonen av restavfallet er så liten, og at hver avfallsleveranse er i samsvar med basiskarakteriseringen.

Basiskarakteriseringen må inneholde viktig informasjon om avfallsets egenskaper, sammensetning og opprinnelse. Skjemaet, som bedriften benytter, kan være et bra utgangspunkt men må fremgå mer informasjon om avfallet.

Basiskarakterisering skal eksempelvis inneholde opplysninger om:

- Tekstlig beskrivelse av avfallsets opprinnelse er i visse tilfeller nødvendig.
- Det må oppgis både avfallskode (EAL-kode) og avfallsstoffnr (jf NS 9431).
- Dersom avfallet ikke testes, må basiskarakteriseringen være mer

detaljert, eksempelvis må fysiske egenskaper, lukt og andre karakteriske kjennetegn beskrives detaljert.

- Det er også viktig å beskrive prosessen som produserer avfallet.

Basiskarakteriseringen for verifikasjon må inneholde nøkkelvariabler (kritiske parametere) som er relevante for det jevnlig produserte avfallet. (dvs. basiskarakteriseringen må inneholde hvilke parametere som skal brukes for verifikasjon).

Verdiområde og variasjonsbredde av de kritiske parametrene må angis i karakteriseringen. Det kan for eksempel være nivåer av tungmetaller i avfallet og da må minimum og maksimum verdier finnes i den grunnleggende basiskarakteriseringen.

Vi ber om at bedriften sørger for at grunnleggende basiskarakterisering blir gjennomført for alle typer avfall som skal deponeres.

1c) Bedriften definerer restavfallet som ordinært avfall og testing er derfor ikke gjennomført.

Ordinært avfall er unntak fra krav om prøvetaking og analyse av avfallets sammensetning og utlekkingspotensial under følgende forutsetninger:

- fremlagt dokumentasjon og visuell kontroll er tilstrekkelig for å klassifisere avfallet som ordinært avfall
- det er ikke mistanke om at det ordinære avfallet kan inneholde farlig avfall eller rester av dette som kan ha endret avfallsets egenskaper
- det ordinære avfallet deponeres ikke i samme celle som avfall klassifisert som farlig avfall
- det er gitt unntak fra deponiforbudet mot nedbrytbart avfall

Eldre gulvbelegg av PVC, isolasjon som er eldre enn fem år kan klassifiseres som farlig avfall. Slike typer farlig avfall vil ikke være lett å identifisere uten testing. Restavfall fra sorteringsanlegg kan inneholde noe farlig avfall. Det medfører at unntaket fra krav om testing for ordinært avfall ikke uten videre relevant for restavfallet.

- Avvik: 2: Avfallsprodusenten overholder ikke kravene til verifikasjon av avfall som produseres jevnlig og som leveres til deponi**

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Verifikasjon av avfall som produseres jevnlig er mangelfull/ikke foretatt (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 1.3)

Kommentarer:

2a) Verifikasjon av avfall som produseres jevnlig må beskrive hvor stor variasjonen av avfallet er, eksempelvis angi minimum og maksimum verdi av kjemiske innhold eller variasjonen av farge og avfallets sammensetning. Verifikasjonen er imidlertid ikke like omfattende som rapporten for basiskarakterisering.

Fylkesmannen ber om at dersom virksomheten produserer jevnlig avfall som deponeres i framtiden, må det påses at verifikasjonen er i samsvar med gjeldende regler.

- Avvik: 3: Avfallsprodusent overholder ikke kravene som gjelder prøvetaking og testing av avfall**

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Prøvetaking og testing utføres ikke av uavhengig og kvalifisert personell (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- b) Prøvetakingsrutiner er ikke kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- c) Testing av avfallet skjer ikke under et kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- d) Prøvetaking og testing utføres ikke i tråd med gjeldende standarder (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- e) Prøvetakingsstrategi mangler (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)
- f) Prøvetakingsstrategi sikrer ikke representative prøver (§ 9-11, jf. vedlegg II pkt 3)

Kommentarer:

Libir har skriftlige rutiner for prøvetaking og analyse av forurensede masser men det er ikke foretatt prøvetaking og testing av avfall fra sorteringsanlegget. Dette medfører at alle "del-avvikene" under avvik 3 krysses av.

Avfallsprodusenten har ikke utført prøvetakingen i henhold til gjeldende standarder. Dette er en del av prøvetakingsstrategien. Prøvetaking for grunnleggende karakterisering innebær at virksomheten utarbeider en skriftlig prøvetakingsstrategi i samsvar med del 1 i CENs standard for prøvetaking av avfall. (se standarden EN 14899).

Prøvetakingsstrategi må beskrive rutiner for blant annet prøvetaking, brukte metoder og prøvetakingsparametere. I tillegg må strategien inneholde instruksjoner for når, hvor, hvem og hvor mange prøver som skal tas. Mer informasjon finnes i SFTs infoark: Krav til avfallsprodusenten om testing, jamfør avfallsforeskrifta kapittel 9, vedlegg II (TA2334/2007).

Vi ber om at bedriften utarbeider en prøvetakingsstrategi som er i samsvar med del 1 i CENs standard for prøvetaking av avfall.

 Avvik: 4 Avfallsprodusent overholder ikke kravene til dokumentasjon

Avvik fra: *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9-11, jf. vedlegg II*

Grunnlag for avviket er avkrysset nedenfor:

- a) Avfallsprodusent oppbevarer ikke rapporten fra basiskarakteriseringen samt aktuelle analysebevis (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2).
- b) Avfallsprodusent leverer ikke et sammendrag av basiskarakteriseringen til driftsansvarlig ved deponi der avfallet blir deponert (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.2).
- c) Avfallsprodusent oppbevarer ikke verifikasjonsrapporter og analysebevis frem til rapporten fra neste verifikasjon foreligger (§9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3).
- d) Avfallsprodusent sørger ikke for at det blir gitt opplysninger om siste gjennomførte verifikasjon ved levering av avfall til deponiet (§ 9-11, jf. vedlegg II punkt 1.3).

Kommentarer: **Avvik 5: Avfallsprodusent håndterer ikke avfall på en forskriftsmessig måte**

Grunnlag og hjemmel for avviket er avkrysset nedenfor

- a) Virksomheten håndterer ikke PCB-holdig avfall (puss, fuger, maling, isolerglassruter o.a) tilfredsstillende, jf. avfallsforskriften kap. 11 – 5
- b) Virksomheten foretar ulovlig deponering av PCB-holdige maling/puss/betong, jf. avfallsforskriften § 9-4
- c) Virksomheten håndterer ikke avfall med bromerte flammehemmere tilfredsstillende, jf. avfallsforskriften kap 11 - 5